

Česká republika

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Střední průmyslová škola, Příbram II, Hrabáková 271

Hrabáková 271, 261 80 Příbram II

Identifikátor školy: 600 007 821

Termín konání komplexní inspekce: 22. – 29. duben 2003

Čj.:	034 36/03-5075
Signatura:	kb5fw501

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Střední průmyslová škola, Příbram II, Hrabákova 271 je příspěvkovou organizací, jejímž zřizovatelem je Středočeský kraj, Zborovská 11, 150 21 Praha 5 (Zřizovací listina čj. OŠMS/5928/2001 vydaná dne 6. prosince 2001).

Škola má dlouholetou tradici, ve školním roce 2002/2003 jsou ve 20 třídách denního studia s celkovým počtem 552 žáků v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 351/02-21 vyučovány studijní obory 21-41-M/005 Užitá geologie, 23-41-M/001 Strojírenství, 26-43-M/004 Slaboproudá elektrotechnika a 36-41-M/001 Pozemní stavitelství.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003 vyučovaných oborech Střední průmyslové školy v předmětech a skupinách předmětů český jazyk a literatura, společenskovední předměty, matematika a deskriptivní geometrie, chemie a ve studijních oborech Strojírenství a Pozemní stavitelství v odborných teoretických předmětech
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2002/2003 vyučovaných oborech Střední průmyslové školy v předmětech a skupinách předmětů český jazyk a literatura, společenskovední předměty, matematika a deskriptivní geometrie, chemie a ve studijních oborech Strojírenství a Pozemní stavitelství v odborných teoretických předmětech
- průběhu a výsledků vzdělávání ve školním roce 2002/2003 vyučovaných oborech v předmětech a skupinách předmětů český jazyk a literatura, společenskovední předměty, matematika a deskriptivní geometrie, chemie a ve studijních oborech Strojírenství a Pozemní stavitelství v odborných teoretických předmětech

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM PŘEDMĚTŮ A SKUPIN PŘEDMĚTŮ UVEDENÝCH V PŘEDMĚTU INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Ve vztahu k předmětu inspekce je v souladu s učebními plány vyučovaných oborů týdně ve sledovaných předmětech odučeno s odbornou a pedagogickou způsobilostí (OPZ), s odbornou nebo pedagogickou způsobilostí (OZ nebo PZ) nebo bez odborné a pedagogické způsobilosti (N) následující procento vyučovacích hodin:

	OPZ	OZ	PZ	N
• český jazyk a literatura	100 %	--	--	--
• dějepis	60 %	--	40 %	--
• občanská nauka	33 %	--	27 %	40 %
• matematika	95,9 %	4,1 %	--	--
• deskriptivní geometrie	50 %	50 %	--	--

• chemie	100 %	--	--	--
	OPZ	OZ	PZ	N
• pozemní stavitelství	25 %	75 %	--	--
• betonové konstrukce	100 %	--	--	--
• stavební materiály	100 %	--	--	--
• stavební stroje	100 %	--	--	--
• stavba a provoz strojů	22 %	78 %	--	--
• strojírenská technologie	53 %	47 %	--	--
• mechanika	100 %	--	--	--

Skladba úvazků je stanovena s ohledem na vzdělání a délku praxe členů pedagogického sboru. Ředitel školy splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a má požadovanou délku praxe pro výkon funkce. Řídí školu od roku 1998. Má promyšlenou koncepci dlouhodobého rozvoje školy zpracovanou v písemné podobě pod názvem „Koncepce školy 2002 - 2005“. Hlavními záměry ředitele školy v oblasti vzdělávání jsou zavedení studijního oboru Technické lyceum, utlumení dálkového studia a od školního roku 2004/2005 rozšíření nabídky vzdělávání o vyšší odbornou školu se zaměřením na aplikovanou výpočetní techniku. Při řízení školy se opírá o spolupráci se dvěma zástupci. Statutární zástupce má odbornou i pedagogickou způsobilost pro vyučování ve střední škole, další zástupce nemá vysokoškolské vzdělání a podmínky vyhlášky MŠMT ČR č. 139/1997 Sb., o podmínkách odborné a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců, nespĺňuje. Porady vedení školy se konají jednou týdně, na ně navazují jedenkrát za dva až tři týdny provozní porady a dle plánu jednání pedagogické rady. Ve škole pracuje 8 předmětových komisí, které konzultují realizaci učebních osnov, skladbu učebnic, maturitní otázky apod. Jejich činnost má rozdílnou úroveň, oporou pro vedení školy jsou především komise odborných předmětů (elektro a stavitelství), velmi dobře pracuje též komise jazyků. Dalším poradním orgánem, který stimuluje rozhodnutí ředitele školy v oblasti dlouhodobého plánování, je tzv. Kolegium. Schází se dvakrát až čtyřikrát ročně; jeho jednání se účastní vedení školy, vedoucí předmětových komisí a hospodářka školy. Z jednání všech poradních orgánů ředitele školy jsou pořizovány písemné záznamy.

Výchovná poradkyně splňuje podmínky stanovené obecně závaznou právní normou pro výkon své funkce. Její informační, poradenská a diagnostická činnost ve škole je pro žáky, jejich rodiče i učitele přínosná a má velmi dobrou úroveň.

Škola má zpracovanou vlastní metodiku péče o začínající pedagogy. O činnosti uvádějícího učitele (zpravidla je jím vedoucí předmětové komise) a výsledcích práce začínajícího učitele vypovídá *Záznam o uvádění do praxe*.

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře je vytvořen a zakotven v dokumentu *Plán práce a kontrol ředitele a zástupců ředitele školy ve školním roce 2002/2003*. V plánu jsou uvedeny týdenní, měsíční, čtvrtletní, pololetní a celoroční úkoly v oblasti kontrolní činnosti. Pedagogický proces kontroluje ředitel a jeho zástupci, oblast ekonomiky kontroluje výhradně ředitel a kontrolou provozu školy se kromě ředitele zabývá i hospodářka školy. Skutečnosti zjištěné při inspekční činnosti však ukazují, že systém kontroly nepostihuje důsledně analýzu výsledků kontrol a přijímání následných opatření k nápravě (např. nedostatky ve vedení povinné dokumentace).

Řízení školy je funkčně strukturováno, organizační řád je zastoupen organizačním schématem, které rámcově stanovuje kompetence vedoucích pracovníků školy. Kompetence učitelů schéma neuvádí, škola je přejímá z Pracovního řádu pro zaměstnance škol a školských zařízení. Nesystémově uvádí *organizační schéma* poradní orgány, které však v praxi fungují (např. pedagogická rada, Kolegium, studentská rada). Statut dvou posledně uvedených byl v průběhu inspekce doplněn. *Školní řád* zahrnuje práva i povinnosti žáků, je aktuální, obsahuje jen drobné terminologické nepřesnosti (např. student, katalog).

Příkladně funkční je vnitřní i vnější informační systém školy. Pedagogům, žákům i zaměstnancům jsou dostupné potřebné informace o organizaci školního roku, organizaci vyučování, o změnách v rozvrhu hodin atd. Slouží k tomu systém pracovních porad, elektronická pošta a informační nástěnky. Také vnější informační systém využívá tradiční i moderní prostředky komunikace s rodiči a s veřejností. Patří sem např. třídní schůzky rodičů, konzultace, informační brožury a vlastní webové stránky. V regionu se škola prezentuje členstvím v profesních orgánech a institucích.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy mají ve vztahu ke schváleným pedagogickým dokumentům celkově velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM PŘEDMĚTŮ A SKUPIN PŘEDMĚTŮ UVEDENÝCH V PŘEDMĚTU INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI
--

Výchovně vzdělávací činnost je realizována v areálu čtyř budov, které jsou orientačně značené A, B, C a D. V budově A jsou umístěny kanceláře vedení školy, dvě kmenové učebny a tři jazykové učebny. Pro pedagogický sbor je k dispozici sborovna s možností kopírování a dostatečný počet kabinetů. Součástí této budovy jsou i tři specializované učebny výpočetní techniky a rýsovna s nadstandardním vybavením (51 ks PC Pentium III, IV), plottery, síťové tiskárny a skenery. Všechny učebny prošly v nedávné době obnovou, jsou vybaveny novým nábytkem. Budova B je určena především pro výuku oborů strojírenství a slaboproudá elektrotechnika. V suterénu budovy jsou umístěny nová plynová kotelna a sklady. Přízemí je tvořeno odbornými dílnami (soustružnická, frézařská, zámečnická, nástrojařská, kovářská, svařovna a dřevo-dílna), jež jsou vybaveny jak staršími stroji, tak novou technikou. Nově vybudovaná je dílna pro CNC technologii, která je osazena výkonnou výpočetní technikou a moderními stroji. V prvním patře jsou soustředěny odborné učebny automatizace, měření a silnoproudu. Učebny jsou vybaveny měřicí technikou a automatizačním systémem Festo-didaktik. Ve druhém a třetím poschodí jsou kmenové učebny. Podkroví je využito pro učebny elektrotechniky a mikroprocesorové techniky. Budova C je určena především oborům pozemního stavitelství a geologie. Budova D je v blízkosti školy a slouží výuce oborů strojírenství a pozemní stavitelství. Vedle zastaralého vybavení strojírenských laboratoří jsou zde i moderní měřicí a zkušební zařízení. Další budovu tvoří areál tělocvičny, v němž je také posilovna, prostory pro stolní tenis, sklady tělovýchovného náčiní, lyží, horských kol a lodí. V současné době probíhají práce na dostavbě víceúčelového hřiště.

V předmětech český jazyk a literatura, matematika a deskriptivní geometrie, chemie a ve skupině společenskovedních předmětů bylo využito didaktické techniky a učebních pomůcek ojedinělé a materiální podmínky jsou hodnoceny jako průměrné až pouze vyhovující. Výuka českého jazyka a literatury probíhá v kmenových třídách bez audiovizuální techniky. Předností školy je školní knihovna. Hodiny matematiky a deskriptivní geometrie probíhají v kmenových

třídách, jejichž vybavení a úprava nejsou pro výuku předmětů potřebně didakticky podnětné; učebny výpočetní techniky se k výuce těchto předmětů nevyužívají. Sbíрка pomůcek pro oba předměty obsahuje rýsovací soupravy, kapesní kalkulátory, tradiční stereometrické modely, nástěnné tabule, sady fólií do zpětných projektorů, jeden výukový program a sadu deskových modelů pro výuku základů pravoúhlého promítání na dvě k sobě kolmé průmětny. Učebnice škola žákům půjčuje. Výuka společenskovedních předmětů se odehrává v kmenových učebnách, (učebna společenských věd ve škole zřízena není), které použitou estetickou výzdobou směřují k odborným profesním zaměřením jednotlivých studijních oborů. Vedle videotéky, již si vyučující pořizují z vlastních zdrojů, jsou ve výuce používány odborná a umělecká literatura a nástěnné mapy. Učitelé pro podpoření názornosti pracují s vlastním podpurným materiálem. V některých hodinách byly využity zpětný projektor a video. Výuka předmětu chemie probíhá v kmenových třídách a v odborné učebně pro ekologii, geologii a mineralogii, vybavené televizorem, videem, zpětným projektoem, dvěma počítači, nástěnnými mapami, vzorky hornin, minerálů a nerostných surovin a chemikáliemi na zkoušky vzorků. Ve standardně vybavené laboratoři mají žáci k dispozici technické a analytické váhy, sušárnu, laboratorní elektrické pícky a vařiče, destilační přístroj, laboratorní sklo, pomůcky a chemikálie pro demonstrační a žákovské pokusy. Výuka sledovaných odborných předmětů probíhala v prostorově i funkčně vyhovujících specializovaných i kmenových učebnách rozdílné úrovně zařízení a vybavení. Příkladná je zejména odborná učebna stavebnictví s výstavkou stavebních materiálů, technologií a aktuální fotodokumentací, která dokladuje spolupráci s výrobcí a dodavateli. Také tvorba vlastních pracovních pomůcek včetně skript má výraznou motivační funkci.

Vyučování strojírenských oborů probíhá buď v kmenových učebnách, nebo v odborných učebnách. Zde jsou materiální podmínky z hlediska didaktické podnětnosti průměrné, neboť sbírka pomůcek je z větší části morálně i fyzicky zastaralá, některé modely a součásti strojů a zařízení trvale umístěné v učebně jsou neudržované a minimálně využívány. Patrné je soustředění zájmu především na modernizaci a rozšiřování využívání výpočetní techniky. Nedostatek vhodných odborných učebnic pro většinu strojírenských předmětů se učitelé snaží nahradit propagačními materiály odborných firem a neefektivním diktováním rozsáhlých zápisů do sešitů žáků.

Škola má vybudovanou počítačovou síť, která je rozvedena strukturovanou kabeláží do jednotlivých učeben výpočetní techniky, laboratoří, učeben praxe, kanceláří a kabinetů. Zde jsou umístěny jednotlivé počítačové stanice, které umožní každému vyučujícímu přístup na Internet a na školní informační síť, kde nalezne potřebné informace a podklady k organizaci školního roku. Pro přímou výuku mají vyučující k dispozici přes 100 počítačů, skenery, plottery, 8 videorekordérů, 20 televizorů, 13 zpětných projektorů, magnetofony, multiboxy a další techniku. Nadprůměrné je vybavení pro výuku elektrotechniky a automatizace (didaktické stavebnice Dominoputer, Elcom a Festo didactic).

Finanční prostředky v oblasti zabezpečení materiálních podmínek vzdělávání a výchovy jsou vynakládány efektivně. Budovy jsou využívány hospodárně, je prováděna pravidelná údržba a kontrola v rámci finančních možností školy. Zastaralé učební pomůcky škola postupně obnovuje a nahrazuje novými. Na obnově pomůcek se nemalou měrou podílejí odborné kroužky žáků.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré pro výuku odborných stavebních předmětů a pro konstrukční cvičení strojírenského oboru, zejména při využití kvalitní výpočetní techniky. Pro ostatní předměty oboru strojírenství a předměty a skupiny předmětů uvedené v předmětu inspekční a kontrolní činnosti jsou materiálně-technické podmínky průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH A SKUPINÁCH PŘEDMĚTŮ UVEDENÝCH V PŘEDMĚTU INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Realizace vyučovaných oborů

Zařazení studijních oborů 21-41-M/005 Užitá geologie, 23-41-M/001 Strojírenství, 26-43-M/004 Slaboproudá elektrotechnika a 36-41-M/001 Pozemní stavitelství do výuky je v souladu s Rozhodnutím MŠMT o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 351/02-21 ze dne 4. dubna 2002. Při kontrole pedagogické dokumentace a statistických výkazů bylo zjištěno, že škola realizuje studium oboru 64-42-M/009 Management strojírenství formou dálkového studia (jež nebyla předmětem inspekční činnosti), která u tohoto studijního oboru není uvedena v Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 351/02-21 ze dne 4. dubna 2002. Škola předložila dokumentaci prokazující požadavek na změnu rozhodnutí o zařazení do sítě škol, ta však dosud provedena nebyla. Fyzicky se jedná o jednoho žáka, který školu ve 2. pololetí probíhajícího školního roku dlouhodobě nenavštěvuje.

Vzdělávací program školy v rozsahu stanoveném předmětem inspekční a kontrolní činnosti je v souladu s rozhodnutím o zařazení školy do sítě škol.

Kontrolou rozvrhu hodin a třídních knih bylo zjištěno, že inspekci sledovaná výuka je v souladu s platnými učebními plány s výjimkou oboru Strojírenství, kde není respektována poznámka v bodě 3 učebního plánu čj. 37747/97-23 ze dne 29. 12. 1997: „Celkový počet 132 hodin za čtyři roky studia musí být dodržen.“ Součet týdenních hodin v učebních plánech čtyřletého studijního cyklu realizovaného školou je však 125 hodin, čímž byl předepsaný učební plán žáků 4. ročníků končících v tomto školním roce studium zkrácen o 7 vyučovacích hodin.

Tematické plány předmětů jsou navrženy jednotlivými učiteli, projednány v předmětových komisích a schváleny ředitelem školy. Obsahem i rozsahem rámcově souhlasí se schválenými učebními osnovami. Podle zápisů v třídních knihách a namátkové kontroly poznámek v sešitech žáků je patrné, že osnovy jsou plněny. Kvalitu průkaznosti průběhu vzdělávání snižují u některých zápisů v třídních knihách příliš obecné formulace, obtížná čitelnost a nesprávné provádění jejich oprav.

Sledované studijní obory škola vyučuje podle schválených učebních plánů s výjimkou oboru Strojírenství ve třídách 4.SE a 4.SP, kde byl studijní program ve čtyřletém studijním cyklu zkrácen o 7 hodin. V kontrolovaných předmětech a skupinách předmětů škola vyučuje podle platných učebních osnov.

Škola vede povinnou dokumentaci stanovenou § 38a školského zákona. V rámci inspekční činnosti byly kontrolovány rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, třídní knihy, třídní výkazy, školní řád, záznamy z pedagogických rad, rozvrh hodin a přestávek, protokoly o maturitních, přijímacích a komisionálních zkouškách a kniha úrazů. Dokumentace má standardní administrativní úroveň, bez závažných obsahových nedostatků byly školní řád, záznamy z pedagogických rad, protokoly o maturitních, přijímacích a komisionálních zkouškách a kniha úrazů, dílčí nedostatky byly projednány v průběhu inspekce. Rozvrh hodin a přestávek je v souladu s vyhláškou MŠMT č. 354/1991 Sb., o středních školách, ve znění pozdějších předpisů. Délka většiny přestávek v rozsahu pěti minut však velmi nepříznivě ovlivňuje psychohygienu práce žáků i učitelů a neodpovídá realitě prostorových podmínek školy. Přesun z končící vyučovací hodiny v budově A (včetně úklidu pomůcek do kabinetu) do vyučovací hodiny začínající v budově D a příprava

pomůcek se během pětiminutové přestávky nedají prakticky stihnout. Obsahové nedostatky byly zaznamenány v třídních knihách a třídních výkazech za školní roky 2001/2002 a 2002/2003. V třídních knihách se v několika případech neshoduje název školy s názvem uvedeným v rozhodnutí o zařazení do sítě škol, některé třídní knihy uvádějí odpadlé vyučovací hodiny (např. 1.P 2001/2002, 3.P 2002/2003).

V některých třídních výkazech nejsou zaznamenány všechny tiskopisem předepsané údaje: neuvádějí např. stav žáků na počátku nového pololetí, chybí vyplnění absence žáků za první tři ročníky (3.EB), chybí vyplnění rubrik po dodatečných zkouškách (3.S), nesprávně je uváděna formulace „na základě rozhodnutí pedagogické rady byla udělena...“ (4.SE), úvodní přehled o žácích není konkretizován (2.EB), rubrika volitelných a nepovinných předmětů je neproškrtnutá (2.EB). Naopak velmi dobře jsou vedeny třídní výkazy tříd 1.EA, 2.SP, 4.G.

Povinná dokumentace bude průkazně zachycovat průběh vzdělávání po odstranění nedostatků zaznamenaných v třídních knihách a třídních výkazech.

Naplňování učebních plánů a osnov je zjišťováno zejména při hospitační činnosti. Ta je prováděna ředitelem školy a oběma jeho zástupci. Při společných hospitacích se členy inspekčního týmu ředitel prokázal, že jeho metodická činnost je na velmi dobré úrovni, umí vystihnout podstatu, je věcný, stručný a jeho hodnocení odpovídá předvedenému výkonu. Zástupci ředitele uvedené kvality kontrolní činnosti vždy nedosahují. Vedení školy nevyužívá možnosti pověřit hospitační činností další vyučující, např. vedoucí předmětových komisí, zkušené učitele atd.

System kontrol naplňování učebních plánů a osnov je fungující, selháním části systému je nesoulad mezi schváleným učebním plánem studijního oboru 23-41-M/001 Strojírenství a jeho realizací ve škole.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk a literatura

Předmětu vyučují tři učitelky, jejichž odborná a pedagogická způsobilost je v souladu s platnou právní normou, což se u všech příznivě projevuje zejména v odborné složce výuky. V průběhu inspekce bylo sledováno 15 vyučovacích hodin.

Požadavek učebních osnov na rozdělení učiva do ročníků realizovaly vyučující zpracováním tematických plánů pro jednotlivé ročníky. Jejich plány však obsah osnov nekopírují důsledně a plně neakceptují doporučené proporce mezi jazykovým vzděláváním, literárním vzděláváním a slohovou a komunikační výchovou. Plánovací funkce zpracovaných tematických plánů je ve vztahu k učebním osnovám omezená, evidenci probraného učiva zkreslují netransparentní zápisy v třídních knihách (např. *jazyková problematika*). Při bezprostřední přípravě na výuku se vyučující soustředily především na obsahovou složku, která byla zajištěna příkladně. V metodické složce scházel zejména potřebný akcent na přípravu a využití učebních pomůcek a didaktické techniky.

Výuka předmětu probíhala v kmenových učebnách, jejichž psychohygiena odpovídá z hlediska osvětlení, teploty, čistoty a vybavení školním nábytkem standardu. Směrem k jazykové, komunikační, slohové a literární výchově jsou však kmenové učebny didakticky nepodnětné. Veškeré pomůcky i didaktickou techniku je třeba do nich přinášet, což je vzhledem k rozlehlosti školního areálu a většině pětiminutových přestávek velmi obtížné. Materiální podpora výuky spočívala v práci s nakopírovanými texty nebo čítankami, k procvičení využívali žáci jazykovou učebnici. Systematická práce s učebnicí literatury nebo jazyka jako zdrojem informací v hodinách zaznamenána nebyla. Vyučující doplňovaly výklad obrazovým materiálem a knižními publikacemi ze školní knihovny nebo vlastními. Didaktická technika je ve škole k dispozici, při kontrolních hospitacích však využívána nebyla, což bylo nejméně ve třech metodickým nedostatkem, v dalších hodinách by to významně zvýšilo jejich efektivitu

(diktování poznámek dostupných v učebnicích, diktování úkolů, témat pro slohovou práci apod.). Psychohygienu práce byla většinou velmi dobrá, psychohygienu pracovního prostředí průměrná.

Pojetí sledované výuky bylo blízké pojetí uváděnému učebními osnovami. Vedle tradičního metodického postupu zastoupeného verbálním výkladem nového učiva byla několikrát zařazena individuální nebo skupinová práce (nejčastěji rozbor literárního textu nebo jazykový rozbor), její efektivita však byla často snížena nedostatečným časovým prostorem pro prezentaci výsledků a absencí hodnocení (několikrát byly výsledkem samostatné práce v rozsahu 15 minut tři až čtyři věty dvou či tří neaktivnějších žáků – bez jakéhokoli hodnocení). Téma vyučovacích hodin bylo v jejich úvodu formulováno vždy, vzdělávací cíl však nikoli. U jazykového učiva stanovené téma většinou přesahovalo rozsah jedné vyučovací hodiny, ve které bylo nedostatečně odděleno učivo opakované či procvičované od učiva nového. Kvalita výuky literatury byla rozdílná, vedle verbálního seznámení se základními údaji o životě a díle autorů, přes rozbor ukázek vybraných děl až po hledání významu díla pro současného čtenáře. Ve dvou hodinách byla zaznamenána příkladná aktualizace díla a účinná výchova k empatii. Rozsah a četnost komunikační výchovy neodpovídá komunikační úrovni žáků, hodnocení psané podoby jazyka je mnohem častější než hodnocení mluveného projevu. Ve struktuře většiny vyučovacích hodin byl věnován nedostatečný časový prostor na shrnutí probraného učiva žáky a vyjádření jejich stanoviska k danému tématu. Při organizaci vyučování a volbě metod práce byla pozitiva a negativa v rovnováze.

Účelově připravenou a cílenou motivaci využívaly vyučující minimálně. K hodnocení znalostí žáků sloužily metody tradičního individuálního ústního či frontálního písemného zkoušení. Na dobu individuálního zkoušení byla nezkoušeným žákům většinou zadána samostatná práce související s tématem vyučovací hodiny. Klasifikace byla vždy oznámena a stručně zdůvodněna. Zhodnocení podílu žáků na úspěšném či méně úspěšném splnění cíle vyučovací hodiny prováděla jen jedna vyučující.

Interakce mezi vyučujícími a žáky byla předností zhlédnutých hodin. Pravidla vzájemného chování žáci dodržovali, prvky pasivní rezistence byly výjimečné. Zvolené vyučovací metody však vytvářejí malý prostor pro kultivovanou komunikaci žáků. Cílený nácvik komunikačních dovedností nebyl zaznamenán, přestože to některá témata nabízela. Verbální i neverbální komunikace vyučujících je příkladná.

Průběh a výsledky vzdělávání byly v předmětu český jazyk a literatura hodnoceny celkově jako průměrné.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině společenskovědních předmětů (dějepis, občanská nauka)

Výuku těchto předmětů ve sledovaných oborech a třídách zajišťuje celkem osm vyučujících. Dějepis učí dvě vyučující, z nichž jedna učitelka je odborně a pedagogicky způsobilá, tato skutečnost měla velmi pozitivní vliv na odbornou i didaktickou složku výuky. Druhá učitelka je způsobilá pouze pedagogicky, dějepis vyučuje prvním rokem, její pozornost je upřena především na dobré zvládnutí odborné stránky učiva. Občanskou nauku učí šest vyučujících, jedna učitelka je odborně a pedagogicky způsobilá, další vyučující mají pro tento předmět splněnu pedagogickou způsobilost, učitelka vyučující největší počet hodin nespĺňuje podmínky stanovené pro vyučování ve střední škole. Značný počet vyučujících tohoto jednohodinového předmětu přináší i různorodost pojetí a náhledu na probíraná témata jak z pohledu odborného (výběr učiva), tak z pohledu metodického. Celkově měli všichni vyučující snahu odvádět kvalitní výuku. Hospitováno bylo v sedmi hodinách dějepisu, deseti hodinách občanské nauky.

K nejslabším prvkům ve výuce patřila oblast motivace a hodnocení spolu s oblastí organizace, forem a metod práce. Řada hodin postrádala úvodní motivaci i průběžné a systematické hodnocení provedených úkolů. Výjimku tvořila výuka dějepisu a občanské nauky kvalifikovaných vyučujících a občanské nauky ve třídě 3.G, kde hodinami prolínala průběžná motivace v podobě aktualizace učiva, využití vhodného názorného materiálu, uvádění řady příkladů. Vyučující vhodně volili z bohaté škály motivačních možností s cílem vyvolat a udržet zájem žáků. Zkoušení a následně zdůvodněná klasifikace se objevily ve dvou hodinách dějepisu a jedné občanské nauky. Efektivní hodnocení se zapojením žáků do této činnosti bylo součástí celkově čtyř hodin sledovaných předmětů. Pochvala, jako silný motivační náboj, byla zaznamenána též ve čtyřech hodinách. Více než polovina sledovaných hodin postrádala hodnotící závěr a shrnutí probíraného učiva. Celkově k hodnocení znalostí žáků slouží metody tradičního individuálního zkoušení či frontálního písemného zkoušení.

Mezi vyučujícími a žáky byl otevřený vztah. Žáci se nebáli vyjádřit k problému, měli často doplňující otázky a aktivně diskutovali. Výuku charakterizovalo demokratické klima.

Z hlediska časové dotace předmětů probíhá vzdělávání v souladu s učebním plánem. Vyučující se řídí časově tematickými plány. Oba předměty jsou velmi dobře koordinovány předmětovou komisí jazyků, ve které jsou určeni garanti pro jednotlivé předměty. Plánování je logicky koncipované, v obou předmětech se dobře pracuje se základním a nadstandardním učivem. Zápisy v třídních knihách dokládají, že učební osnovy jsou plněny. Vyučování sledovaných hodin bylo připraveno, pozornost byla zaměřena hlavně na obsah hodin. Velmi dobré plánování a příprava hodin byla charakteristická ve výuce kvalifikovaných učitelek a vyučujícího ve třídě 3.G. Velmi dobře koncipovanou hodinu z hlediska obsahového předvedl vyučující ve třídě 4.G, který prokázal, že se v přednášené společenské vědě, filozofii, výborně orientuje.

Při volbě vyučovacích metod převládal frontální styl výuky, většina hodin postrádala tempo a dostatečný tlak na žáky. Maximum práce za žáky bylo provedeno ve vyučování čtvrtých ročníků. Malá pozornost byla věnována zadávání problémových úkolů, práci s chybou, přímým výchovným prvkům. Informativní složka předmětu zcela převládala nad formativní. Nekvalifikovaným vyučujícím obou předmětů chyběla hlubší metodická a didaktická průprava. U kvalifikovaných učitelek a vyučujícího ve třídě 3.G naopak převažovalo činnostní učení, kooperativní forma práce. Vyučující dokazovali svým přístupem k pojetí předmětů a náročností směrem k žákům, že profesionálně zvládají požadavky učebních osnov, jelikož jejich způsob vyučování a zvolené metody práce podpořily aktivní učení.

Didaktická technika je vyučujícím dostupná, využívána však byla jen některými. Využívali zejména vlastní zdroje (autentické obrazové materiály, odbornou a uměleckou literaturu, nakopírované testy, kvízy a další podpůrný materiál inspirovaný především dalším vzděláváním). Systematická práce s učebnicí byla zaznamenána ve výuce dějepisu. V předmětu občanská nauka žáci učebnice nemají. Ve většině sledovaných hodin vyučující žákům potřebnou odbornou literaturu doporučovali. Psychohygienu práce byla ovlivňována volbou vyučovacích metod. Používané variabilní metody práce u kvalifikovaných učitelek umožňovaly využívat kvalitní psychohygienické podmínky, již méně byly podmínky pozitivně ovlivněny v hodinách frontální výuky postavené na verbálním projevu učitele.

Průběh vzdělávání a výchovy byl ve sledovaných společenskovědních předmětech hodnocen celkově jako průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika a deskriptivní geometrie

Kontrolní hospitace byly realizovány ve 14 hodinách matematiky a 4 hodinách deskriptivní geometrie. Týdenní časové dotace předmětů jsou v souladu se schválenými učebními plány. Matematiku ve škole vyučuje pět učitelů, z nichž čtyři splňují podmínky odborné

a pedagogické způsobilosti a jeden učitel je způsobilý odborně. Deskriptivní geometrii vyučují dva učitelé, z nichž jeden splňuje podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a zbývající učitel je způsobilý odborně. Převážná část (83,3 %) celkového týdenního počtu hodin daných předmětů je ve škole vyučována plně kvalifikovanými učiteli, což se pozitivně odráží ve výuce.

Úvodní motivace byla prováděna formou seznámení s cílem a obsahem učiva. Zkoušení a opakování mělo návaznost na probranou látku, hodnocení bylo objektivní a zdůvodněné. Učitelé získávali podklady pro klasifikaci především z písemných prací, jejichž četnost zadávání je standardní. Při výkladu nové látky byli žáci málo motivováni a zapojováni do práce. Většina hodin postrádala zásadu závěrečného zopakování a hodnocení práce žáků. Ukládání domácích úkolů bylo časté.

Plánování výuky je dokladováno časově tematickými plány. Učitelé nevyužili možnosti diferencovat učivo v obsahu i rozsahu probírané látky a během sledované výuky se dostávali pod tlak svých plánů, jelikož do nich v některých případech zařadili i značnou část rozšiřujícího učiva (např. v oboru Slaboproudá elektrotechnika se vyučuje diferenciální a integrální počet, v oboru Užitá geologie se učí analytická geometrie v prostoru). Po formální stránce mají plány příkladnou úroveň, jejich soulad s realitou dokládají zápisy v třídních knihách. V bezprostřední přípravě pedagogů na hodiny převažovala obsahová složka nad metodickou.

Sledované hodiny byly většinou organizačně založeny na metodě frontální práce, variabilnější přístup k výuce byl zaznamenán v hodinách deskriptivní geometrie. Pozitivem byla evidentní snaha učitelů předat žákům co nejvíce poznatků. Postup výuky byl ale uspěchaný, nešlo se do hloubky problémů a nezbýval čas na řešení náročnějších úloh. Látka se předkládala žákům axiomaticky, platnost výroků a tvrzení se nedokazovala. Učitelům se nedařilo žáky aktivizovat, příliš silně je vedli. Odborně bylo učivo interpretováno bez závad, práce pedagogů byla systematická.

Výuka předmětů probíhala v kmenových třídách, jejichž vybavení a úprava je standardní. Některé hodiny byly stereotypní, zaměřené především na procvičování. Nebyl v nich vytvořen prostor pro relaxaci, chyběla změna tempa a jeho gradace. Zařazení výuky předmětů na pátou a šestou vyučovací hodinu není vhodné.

Atmosféra vyučovacího procesu byla bezkonfliktní, vyučující se prezentovali profesionálním přístupem k žákům s respektováním jejich osobnosti. Pracovalo se s křídou a tabulí, používaly se rýsovací potřeby, kalkulátory, prostorové modely těles, učebnice a namnožené texty úloh.

Průběh vzdělávání a výchovy byl ve sledovaných hodinách matematiky a deskriptivní geometrie celkově hodnocen jako průměrný.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu chemie

Kontrolní hospitace byly realizovány v šesti hodinách chemie. Předmětu vyučuje plně kvalifikovaná učitelka jejíž odbornost, pedagogická praxe a jisté vystupování se příznivě odrazilo v klimatu sledovaných hodin.

Vyučující motivovala žáky ke spolupráci využíváním mezipředmětových vztahů, střídáním činností i aktualizací učiva. Nedostatkem navštívených hodin byla absence závěrečného hodnocení činnosti žáků. Vyučující nevedla žáky k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení výkonů spolužáků.

Plánování výuky výše uvedeného předmětu vychází z platných učebních osnov a respektuje předepsané hodinové dotace. Pozitivním krokem je rozšíření společného učiva o výběrové učivo zaměřené na profil absolventa. Tematické plány podrobně rozpracovávají obsah výuky do jednotlivých měsíců. Bezprostřední příprava vyučující na sledované hodiny byla pečlivá a zodpovědná. Více pozornosti bylo věnováno složce obsahové než metodické.

Organizační struktura většiny navštívených hodin byla v souladu se stanovenými výukovými cíli, pokyny vyučující byly jasné a srozumitelné. Dominantně používanou metodou byl promyšlený a dobře strukturovaný výklad, který byl v jedné vyučovací hodině provázen promítnutím zápisu pomocí zpětného projektoru. Ve všech hodinách vyučující využívala modely, obrazový materiál a vedla žáky k práci s učebnicí a odborným textem. Přestože se vyučující snažila žáky zapojit do výuky různými činnostmi a frontálně kladenými otázkami, v některých navštívených hodinách plnili žáci po většinu času jen role pasivních posluchačů. Ve dvou hodinách vhodně zařazené referáty dokázaly naopak žáky zaujmout a získat ke spolupráci. V závěru hodin byl vyčleněný časový prostor vyplněn krátkým verbálním shrnutím nové látky samotnou vyučující většinou bez aktivní účasti žáků.

Výukové prostory kmenových učeben, odborné učebny i laboratoře odpovídají psychohygienickým požadavkům. Kmenové učebny nejsou ve vztahu k výuce chemie didakticky podnětné. Tempo výuky bylo pomalejší, vyučující vnímala atmosféru ve třídě a dokázala vhodně reagovat.

Ve sledované výuce byl kladně hodnocen častý individuální přístup k žákům a současné zvládnutí vedení celé třídy. Vztah vyučující k žákům vytvářel podmínky pro rozvoj pozitivní atmosféry vzájemné spolupráce a přiměřené tolerance. Vystupování a kultivované vyjadřování vyučující přispívalo k vytváření pozitivního vztahu žáků k výuce hospitovaného předmětu.

Průběh vzdělávání a výchovy byl ve sledovaném předmětu hodnocen celkově jako velmi dobrý.

Průběh a výsledky vzdělávání v odborných teoretických předmětech studijních oborů Strojírenství a Pozemní stavitelství

Kontrolní hospitace proběhly v předmětech mechanika, stavba a provoz strojů, strojírenská technologie (obor Strojírenství) a betonové konstrukce, pozemní stavitelství, stavební materiály a stavební stroje (obor Pozemní stavitelství).

Předměty stavebních oborů jsou vyučovány čtyřmi vyučujícími, z nichž jeden splňuje vyhláškou stanovené podmínky odborné a pedagogické způsobilosti, zbývající pak jen podmínky odborné. Shodně splňují podmínky odborné a pedagogické způsobilosti čtyři učitelé vyučující sledované odborné předměty strojírenských oborů. Tato skutečnost se také projevila v přípravě a průběhu sledované výuky. Velmi dobré až vynikající metody a formy práce byly užity zejména v předmětu betonové konstrukce. Žáci byli velmi dobře motivováni, aktivně spolupracovali s vyučujícím, dobře byly rozvíjeny komunikativní dovednosti i logické myšlení. Po celou dobu výuky žáci vykazovali velmi dobré znalosti i potřebné dovednosti. Hodiny byly zajímavé vytvářením přirozené pracovní a tvůrčí atmosféry, náročností učiva i způsobem vedení žáků k jeho porozumění a uplatnění v praxi.

V ostatních předmětech obou oborů převažovala v přípravě vyučujících odborná složka nad metodickou. Organizací i metodami byly hodiny monotónní, málo aktivizující, s minimálním prostorem pro aktivní učení a rozvíjení dovedností, což snižovalo jejich efektivitu. Nové učivo bylo většinou sumou informací předkládaných formou přednášek spojených s diktováním zápisů do sešitů. Z audiovizuální techniky byl ve dvou případech využit zpětný projektor, v jednom však s minimálním efektem. Pro názornost byly využívány zejména nákresy na tabuli popř. nabídkové prospekty a obrázky z učebnic a odborné literatury. Cílená pozitivní motivace je spíše výjimkou, zejména v posledních ročnících převládá hrozba klasifikací a maturitní zkouškou. Na žácích se projevila únava vedoucí až k nepozornosti. Hodnocení a klasifikace odpovídaly ve všech případech znalostem, často příliš obecné zdůvodnění poskytovalo žákům minimální zpětnou vazbu.

Výuka sledovaných odborných předmětů stavebního oboru byla zejména s ohledem na kvalitu práce učitele předmětu betonové konstrukce celkově na velmi dobré úrovni, u strojírenských oborů pak na průměrné úrovni.

Výsledky vzdělávání a výchovy zjišťované školou.

Výsledky vzdělávání zjišťují učitelé sledovaných předmětů a skupin předmětů zejména tradičními metodami individuálního ústního a frontálního písemného zkoušení. Četnost klasifikace je ve všech předmětech dostatečná. Přehledy o prospěchu žáků v jednotlivých předmětech jsou předkládány třídními učiteli na pedagogických radách. Vedle uvedených tradičních způsobů zjišťování vzdělávacích výsledků stimuluje vedení školy učitele prostřednictvím metodických komisí k systémovějším vnitřním evaluačním prostředkům, jakými jsou například vstupní pravopisné testy či maturita nanečisto. Systém jejich analýzy a následného přijetí opatření se teprve vytváří. Škola využívá i nabídku vnějších prostředků sebehodnocení, např. testy SCIO, KALIBRO, soutěže odborných dovedností, středoškolskou odbornou činnost apod.

Ve školním roce 2002/2003 jsou vyučovány studijní obory zařazené MŠMT ČR do sítě, jejich realizace je v hodnocených předmětech a skupinách předmětů - s výše uvedenou výjimkou studijního oboru Strojírenství - v souladu se schválenými učebními plány a osnovami. V oblasti pedagogické dokumentace vyžaduje zjištěný stav zlepšení kvality vedení třídních knih a třídních výkazů. Průběh vzdělávání a výchovy byl ve většině předmětů hodnocen jako průměrný, v odborných předmětech oboru Pozemní stavitelství a v chemii jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 351/02-21 ze dne 4. dubna 2002 je v souladu se zřizovací listinou čj. OŠMS/5928/2001 vydanou dne 6. prosince 2001 Krajským úřadem Středočeského kraje, Zborovská 11, 150 21 Praha 5.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. 14 351/02-21 ze dne 4. dubna 2002
2. Zřizovací listina čj. OŠMS/5928/2001 vydaná dne 6. prosince 2001 Krajským úřadem Středočeského kraje, Zborovská 11, 150 21 Praha 5
3. Změna zřizovací listiny Středočeského kraje – Dodatek č. 1 – ze dne 5. prosince 2002, čj. OŠMS/21996/2002
4. Učební plány studijních oborů 21-41-M/005 Užitá geologie, 23-41-M/001 Strojírenství, 26-43-M/004 Slaboproudá elektrotechnika a 36-41-M/001 Pozemní stavitelství vydané MŠMT ČR
5. Učební osnovy vyučovacích předmětů dle předmětu inspekční činnosti
6. Organizační schéma školy ze dne 2. září 2002
7. Personální dokumentace vedení školy, vyučujících hodnocených předmětů a výchovné poradkyně
8. Školní řád

9. Koncepce školy 2000 - 2005
 10. Plán řídicí a kontrolní činnosti na školní rok 2002/2003
 11. Záznamy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003
 12. Zápisy z jednání předmětových komisí ve školním roce 2002/2003
 13. Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002
 14. Třídní knihy a třídní výkazy za školní rok 2002/2003
 15. Rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003
 16. Organizace školního roku 2002/2003
 17. Plán práce a kontrol ředitele a zástupců ředitele školy ve školním roce 2002/2003
 18. Plán systematických kontrol pokladních dokladů a pokladní hotovosti na rok 2003
 19. Záznam o uvádění do praxe
 20. Plán práce výchovného poradce
- Poznámka: Doklady bez uvedení data nebo čísla jednacího tyto údaje nemají.

ZÁVĚR

Hodnocení personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Personální struktura školy umožňuje úspěšně realizovat vzdělávací program, řízení školy je funkčně strukturováno, kompetence jsou stanoveny a převážně realizovány, v řízení je výrazná převaha pozitiv. Vnitřní rezervy v personální struktuře pedagogického sboru jsou vedením školy zmapovány a mobilizovány.

Hodnocení materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Z hodnocení materiálně-technických podmínek vyplývá, že ve sledovaných oborech může být nadstandardním způsobem realizována výuka odborných stavebních předmětů a konstrukčních cvičení strojírenského oboru, zejména při využití výpočetní techniky, kterou škola disponuje ve výrazně nadstandardní kvantitě i kvalitě.

Vzhledem k odbornému zaměření školy je kladen důraz na průběžné zlepšování materiálního zázemí především pro výuku odborných předmětů, vybavení učebními pomůckami a didaktickou technikou a jejich využívání ve všeobecně vzdělávacích předmětech vyžaduje zlepšení.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy ve škole

Vyučovací hodiny jsou obsahově připraveny a realizovány se snahou o předání co největšího počtu informací. Převaha tradičního vyučování vytváří výukový stereotyp bez vnitřní diferenciací, s nízkou materiální podporou didaktické techniky a tudíž bez potřebné efektivity, což neodpovídá ani aktuálnímu stavu ve třídách, ani požadavkům na profil absolventa vyučovaného studijního oboru. Při kontrolních hospitacích ve většině předmětů však byly zaznamenány i příkladné metodické postupy přinášející efektivní pedagogickou práci s velmi dobrými výsledky.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jaroslav Chrpa	J. Chrpa v.r.
Členové týmu	Ing. Václav Groušl	V. Groušl v.r.
	Pavel Kába	P. Kába v.r.
	Mgr. Iva Kadeřábková	I. Kadeřábková v.r.
	Ing. Mgr. Ivan Veselý	I. Veselý v.r.

Další zaměstnanci ČŠI

Marie Albrechtová, Mária Kotvanová, Petr Masopust

V Mladé Boleslavi dne 29. května 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 6. června 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
PaedDr. Tomáš Hlaváč	T. Hlaváč v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, Václava Klementa 467, 293 01 Mladá Boleslav do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.

Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohroží průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Odbor školství, mládeže a sportu Krajského úřadu Středočeského kraje	22. července 2003	Předáno osobně.
Rada školy	Není zřízena.	

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.